

TEMAT ROZMOWY:

Rodzina jaka jest – każdy widzi.

Rozmowa o blaskach i cieniach życia w rodzinie.

AUTORKA:

Anna Miodyńska

Przed wyborem tematu spotkania przy wspólnym stole koniecznie przeczytaj podręcznik „Rozmowy przy wspólnym stole” dostępny na portalu biblioteki.org. Pozwoli on zaplanować przebieg spotkania i dopasować techniki moderacyjne do potrzeb osób w nim uczestniczących oraz do tematu, wokół którego te osoby się spotkają. Znajdziesz tam wskazówki, o co zadbać przed spotkaniem i w jego trakcie. Możesz też skorzystać z uniwersalnego wzoru scenariusza oraz opisów przydatnych technik facylitacyjnych.

Ważne: Rozmowa przy wspólnym stole nie jest wykładem, warsztatem, debatą ani spotkaniem towarzyskim. Zawiera elementy wszystkich tych form, ale jej głównym celem jest wysłuchanie różnych punktów widzenia. Tylko tyle i aż tyle. Aby osoby uczestniczące mogły się wypowiadać szczerze i mieć poczucie komfortu, to zasady, o których przeczytacie w podręczniku, muszą być przestrzegane. Im bardziej różnorodne postawy, opinie i wartości spotkają przy wspólnym stole, tym lepiej.

1. Dlaczego uważam, że ten temat jest ważny?

Przekonanie o wadze tematu jest ważne. Spisanie powodów, dla których chcesz zebrać ludzi wokół danego tematu, pozwoli Ci na skuteczną komunikację – zarówno na etapie zapraszania na spotkanie, jak i podczas jego moderowania.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Każdy z nas, na jakimś etapie życia, przeżywa rozterki związane z relacjami w rodzinie.	
Model rodziny w ostatnich latach się zmienia – doświadczamy tego i o tym słyszymy.	
Rodzina nas wzmacnia i jesteśmy jej winni wzajemność. Czy może nas także ograniczać? Jeżeli tak – jak sobie z tym poradzić?	

2. Co osoby uczestniczące wyniosą z tego spotkania?

Jeśli nazwiesz korzyści, jakie osoby uczestniczące mogą wynieść ze spotkania, łatwiej Ci będzie zaprosić mieszkanki i mieszkańców Twojej miejscowości do wspólnej rozmowy.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Poznają różne postawy wobec wyzwań, jakie niesie życie w rodzinie.	
Zobaczą, że wiele (czasem też trudnych) doświadczeń związanych z relacjami w rodzinie jest bardziej powszechnych niż sądzimy.	
Usłyszą o tym, jak inne osoby czerpią siłę i radość z życia w rodzinach oraz jak radzą sobie z wyzwaniami i problemami.	

3. Sformułowania oraz ważne pytania związane tematem – przydatne przy opracowaniu zaproszenia oraz podczas prowadzenia spotkania

Warto unikać języka bardzo formalnego, eksperckiego czy pełnego ogólników. Słowa i frazy, które wiążą się z danym tematem, warto wykorzystać, formułując zaproszenie oraz planując wstęp spotkania.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Rodzina jako bezpieczna przestrzeń rozwoju i miłości, ale też przestrzeń, w której rodzą się trudne emocje.	
Jak zmienia się definicja wspólnoty, którą nazywamy rodziną?	
Poznanie doświadczeń różnych osób związanych z relacjami w rodzinie; predefiniowanie lub umocnienie własnych przekonań na ten temat.	

4. Kogo zaprosić na spotkanie, o kim nie zapomnieć?

Niezależnie od tego, czy zapraszamy imiennie czy też kierujemy do społeczności zaproszenie otwarte, ważna jest różnorodność rozmówców oraz ich gotowość do słuchania się nawzajem. Pamiętaj o tym, że różne punkty widzenia i różnorodność doświadczeń czynią rozmowę ciekawą i rozwijającą. Dlatego wypisz, kto powinien w takim spotkaniu uczestniczyć: mogą to być konkretne osoby lub przedstawicielki i przedstawiciele różnych grup (wiekowych, zainteresowań, zawodowych, związanych z miejscem zamieszkania lub innych).

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Osoba z wielopokoleniowej / wielodzietnej rodziny, która podzieli się nie tylko blaskami, ale i cieniami życia w tak dużej wspólnocie rodzinnej – może to być ktoś spoza lokalnego środowiska. Ta osoba uruchomi różne wątki w dyskusji.	

Ktoś, kto zdecydował, że będzie żył bez relacji z bliskimi.	
Osoba / osoby z rodzin nieoczywistych, np. adopcyjnych, patchworkowych, osoby bezdzietne z wyboru lub jedнопłciowi rodzice.	
Rozmówcy powinni reprezentować różne pokolenia i modele życia.	
Nie ma szczególnej potrzeby zapraszania eksperta – w zakresie tego tematu wszyscy nimi jesteśmy.	

5. Jak zadbać o komfort osób uczestniczących w tym spotkaniu?

Warto przewidzieć ryzyka: co może zahamować/zniechęcić rozmówców? Warto też zaplanować środki zaradcze: jeżeli zdarzy się to i to, wtedy należy to i to.

Autor/ka opracowania tematu	Osoba organizująca i moderująca spotkanie
Zaznaczyć na początku i trzymać się założenia, że nie zakładamy lepszych i gorszych modeli rodziny. Zakładamy jedynie, że wartościami niezbędnymi do życia są miłość i zrozumienie, ale można je znaleźć zarówno w tradycyjnej rodzinie, jak i poza nią.	
Szczególnie przy tej rozmowie dbajmy o to, by nie oceniać. Bądźmy – na użytek tego spotkania – jak dobra rodzina: słuchajmy się, akceptujmy i bądźmy życzliwi.	
Można to spotkanie okraszyć miłym gestem, np.: każdy na koniec wypisuje na pocztówce (trzeba je zorganizować, można wydrukować samodzielnie fajne kartki albo poprosić dzieci na zajęciach o narysowanie na nich obrazków) życzenia i losowo rozdajemy je uczestnikom.	
Znając swoich rozmówców, wprowadzamy takie wątki, na jakie są oni gotowi, jednak warto zadbać o to, aby to spotkanie było czymś głębszym i bardziej rozwijającym niż wymiana idealizowanych wspomnień z dzieciństwa.	
Może się zdarzyć, że komuś „puszczą emocje”, na przykład z powodu smutnych wspomnień. W podręczniku mamy porady dotyczące trudnych sytuacji.	

6. Pomoce do wykorzystania

W ramach wstępu lub podsumowania spotkania warto pokazać fragment filmu, odnieść się do publikacji lub przeprowadzić ćwiczenie odwołujące się do doświadczenia osób uczestniczących. Można skorzystać z następujących materiałów:

Nazwa materiału + jego rodzaj (film, publikacja itp.) <i>Uwaga! Linki są aktualne na 28.01.2020 r.</i>	Czego dotyczy / do czego może się przydać? (przy dłuższych materiałach prosimy o wskazanie konkretnego fragmentu, np. minuty filmu lub strony publikacji)
Polska rodzina w świetle wybranych badań statystycznych. Paweł Ulman, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwm_eta1.element.ojs-doi-10_15633_ssc_762	Na s. 158 jest wykres: Struktura gospodarstw domowych ze względu na liczbę osób: ogółem, w miastach i na wsi (w proc.). Można od tego wykresu zacząć rozmowę, pytając, czy rozmówców coś w nim zaskakuje?
„Dlaczego warto być frustrującym? Szczęście zakłete we frustracji” – wystąpienie Natalii Tur na TEDxKatowice: https://www.youtube.com/watch?v=9GyT_MeRRyE	To jest wystąpienie Natalii Tur, socjolożki. Całe lub wybrane fragmenty – to dobry wstęp do rozmowy o rodzinie jako o źródle frustracji, która jest niezbędna dla rozwoju człowieka. Polecam.
Piosenka Kabaretu Starszych Panów, „Rodzina, ach, rodzina”: https://www.youtube.com/watch?v=DZYZu5mhWsw	Można zakończyć na wesoło - tą znaną piosenką Starszych Panów.
Książka: P. Tomalski, Nietypowe rodziny, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2007.	Jeżeli chcemy włączyć wątek rodzin jednopłciowych, można skorzystać z opisu jednej z takich rodzin z tej książki.